

Raimo Vikström

“Ruotsin uusi hallitus on käynyt ammattiyhdistysliikkeen ja sen yhteydessä toimivien työttömyyskassojen kimppuun. Jäsenmaksujen verovapaus poistetaan, ja työttömyyskassojen jäsenmaksut korotetaan moninkertaisiksi.”

KALASTAJAT, MUUSIKOT JA NÄYTTELIJÄT

Ruotsin hallituksessa yleisradioasiat kuuluvat kulttuuriministerille. Uusi pääministeri Fredrik Reinfeldt valitsi tehtävään Cecilia Stegö-Chilön. Hän kuului uuden hallituksen “verotottelemattomiin”. Stegö-Chilö oli leuhkinut laiminlyöneensä televisiolupamaksut vuosien ajalta. Ison lehden toimittajan kuullen hän lisäksi toivoi, että jäisi teostaan kiinni. Toimittaja hoiti asian.

Cecilia Stegö-Chilö on ruotsalaisten politiikan asiantuntijoiden mukaan uusliberaali. Reinfeldtin arvioitiin valinneen hänet kulttuuriministeriksi juuri tästä syystä. Stegö-Chilön odotettiin toteuttavan maailmankatsomustaan siten, että hän alkaisi poistaa valtion tukea erilaisilta vapailta ryhmiltä ja muilta kulttuurialan toimijoilta. Stegö-Chilön linjan tiedettiin painottavan markkinavoimien merkitystä kulttuurielämässä.

Stegö-Chilön valinnan uskotaan tapahtuneen ikään kuin kokeilumielessä. Jos kulttuurin tukien poistaminen olisi sujunut ilman isompaa vastarintaa, samanlaisia leikkauksia olisi alettu toteuttaa muilla yhteiskunnan lohkoilla. Näin arveli muiden muassa se konservatiivisen sanomalehden toimittaja, joka lehdessään paljasti Cecilia Stegö-Chilön liberaalin suhtautumisen yhteiskunnallisten velvollisuuksien noudattamiseen.

Uudeksi kulttuuriministeriksi valittu Lena Adelsohn-Linderöth on kulttuurikonservaatiivi omanakin arvionsa mukaan. Yksi hänen periaatteistaan on, että taiteilijoiden pitäisi tulla toimeen työllään. Ministerin vaihtumisen jälkeen Ruotsin kulttuurielämässä on pitänyt kuulua helpotuksen huokaus.

Muusikkojen ja näyttelijöiden keskuudessa Ruotsissa huokaillaan nyt hengästymiseen asti. Uusi hallitus on nimittäin päättänyt panna työkansan kuriin. Osana politiikkaansa hallitus on käynyt ammattiyhdistysliikkeen ja sen yhteydessä toimivien työttömyyskassojen kimppuun. Jäsenmaksujen verovapaus poistetaan, ja työttömyyskassojen jäsenmaksut korotetaan moninkertaisiksi.

Kaikkein rajuimmoin nämä muutokset osuvat kalastajiin, muusikkoihin ja näyttelijöihin. Nämä ovat ammattiryhmiä, joilla on keskimääräistä suuremmat työllistymisvaikeudet. Lyhyet työsuhteet ovat pääsääntö, ja työ on lisäksi sesonkiluonteista.

Ensi vuoden alusta esimerkiksi Ruotsin muusikkojen työttömyyskassassa jäsenmaksuja on nostettava noin 45 euroa kuukaudessa. Vastapainoksi työttömien etuudet heikkenevät. Muusikkoja on Ruotsissa paljon työttöminä. Alalla on valtavasti toimijoita; liian laaja koulutus on Ruotsissakin mittavaa. Esimerkiksi tanssimusiikin alalla työtilaisuudet ovat jatkuvasti vähentyneet. Joidenkin käsitys on, että tanssimusiikki on Ruotsissa loppunut.

Muusikkojen ja näyttelijöiden asema olisi varmasti vielä vaikeutunut, jos Stegö-Chilö olisi päässyt toteuttamaan ihanteitaan. Ehkä myös taiteilijoita työllistävät laitokset välttyvät nyt kulttuuriministerin ratkaisuilta, jotka olisivat päästäneet kaupalliset voimat säätämään kulttuurielämää.

Näin naapurissa.